

ÖZET

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMLERİ İLE YARATICILIK DÜZEYLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

Musa POLAT

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Ocak 2017

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Hakkı KONTAŞ

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin eleştirel düşünme eğilimleri ile yaratıcılık düzeylerinin bazı değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu Adıyaman ili Kâhta ilçesinde 2015-2016 eğitim öğretim yılında 8 ilköğretim okulunda görev yapan 189 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmada, sınıf öğretmenlerin eleştirel düşünme eğilimlerini ölçmek için “California Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği (CCTDI)” ve yaratıcılık düzeylerini belirlemek için “Ne Kadar Yaratıcısınız? (How Creative Are You?)” ölçeği kullanılmıştır. Bu çalışmada Eleştirel Düşünme Eğilim Ölçeğinin güvenilirliği 0.86 olarak bulunmuştur. Yaratıcılık ölçeğinin güvenilirliği ise 0.86 olarak bulunmuştur. Verilerin analizinde, bağımsız gruplar t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Scheffe, Tukey HSD ve LSD testleri kullanılmıştır. Bununla birlikte sınıf öğretmenlerinin eleştirel düşünme eğilimleri ve yaratıcılık düzeyleri arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını belirlemek için ise çoklu regresyon analizi yapılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre, sınıf öğretmenlerinin eleştirel düşünme eğilimleri ile yaratıcılık düzeyleri arasında yüksek seviyede pozitif bir ilişki vardır. Sınıf öğretmenlerinin eleştirel düşünme eğilimleri cinsiyetleri, eğitim durumları ve anne eğitim düzeyi açısından anlamlı bir fark göstermezken, medeni durumları, kıdemleri, çocukluklarının geçtiği yerleşim yeri, kitap okuma alışkanlıkları ve baba eğitim durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı fark ortaya çıkmıştır. Sınıf öğretmenlerin büyük çoğunluğunun (%55) ise eleştirel düşünme eğiliminin “düşük” düzeyde olduğu belirlenmiştir. Sınıf öğretmenlerinin yaratıcılık düzeyleri ile cinsiyetleri, medeni durumları, eğitim

durumları, anne ve baba eğitim düzeyleri açısından anlamlı bir fark bulunmazken, kıdemleri, çocukluklarının geçtiği yerleşim birimleri, kitap okuma alışkanlıkları durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur. Aynı zamanda araştırma sonuçlarına göre, sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun düşük düzeyde yaratıcı olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmeni, Eleştirel Düşünme Eğilimi, Yaratıcılık Düzeyi